

POLSKA AKADEMIA NAUK
KOMITET NAUK HISTORYCZNYCH
INSTYTUT HISTORII

ACTA

POLONIAE

HISTORICA

LI

OSSOLINEUM

1985

PL ISSN 0001 - 6829

NOS AUTEURS

MAREK ANDRZEJEWSKI — *docteur* ; Université de Gdańsk (rue Bażyńskiego 1a, 80 - 952 Gdańsk) ; spécialisation : histoire des relations polono-allemandes au XXe siècle.

JACEK BANASZKIEWICZ — *professeur agrégé* ; Institut d'Histoire de l'Académie Polonaise des Sciences (Rynek Starego Miasta 29/31, 00 - 272 Warszawa) ; spécialisation : histoire des idées et de l'historiographie au Moyen Age.

JACEK MATUSZEWSKI — *professeur agrégé* ; Institut des Sciences Juridiques et d'Etat de l'Université de Łódź (rue Narutowicza 59a, 90 - 131 Łódź) ; spécialisation : histoire du droit et des institutions.

JACEK STASZEWSKI — *professeur* ; Institut d'Histoire et d'Archivistique de l'Université Nicolas Copernic (plac Armii Czerwonej 2, 87 - 100 Toruń) ; spécialisation : histoire générale moderne.

JERZY TOMASZEWSKI — *professeur* ; Faculté de Journalisme et des Sciences Politiques de l'Université de Varsovie (rue Krakowskie Przedmieście 3, 00 - 047 Warszawa) ; spécialisation : histoire contemporaine et récente.

ANDRZEJ WIERZBICKI — *docteur* ; Institut d'Histoire de l'Académie Polonaise des Sciences ; spécialisation : histoire de l'historiographie au XXe siècle.

POLSKA AKADEMIA NAUK
KOMITET NAUK HISTORYCZNYCH
INSTYTUT HISTORII

ACTA
POLONIAE
HISTORICA

51

WROCLAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK · ŁÓDŹ
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

www.rcin.org.pl

COMITE DE REDACTION

Jan Baszkiewicz, Maria Bogucka,
Antoni Czacharowski, Jerzy Kloczowski,
Tadeusz Lepkowski (Président),
Antoni Mączak, Janusz Pajewski, Andrzej Pilch,
Stanisław Russocki, Monika Senkowska-Gluck,
Marek Sędek, Tomasz Szarota, Stanisław Trawkowski,
Roman Wapiński, Andrzej Wyczański, Janusz Żarnowski

REDACTION

Maria Bogucka (rédacteur en chef)
Stanisław Russocki, Stanisław Trawkowski (rédacteurs adjoints)
Marek Sędek (secrétaire)
Tomasz Szarota

INSTYTUT HISTORII PAN

Rynek Starego Miasta 29/31
00 - 272 Warszawa

Adresse télégraphique :

HISTORIOPAN

REDAKTORZY WYDAWNICTWA

Halina Bukowiecka, Karolina Hansen, Izabella Rodzik

REDAKTOR TECHNICZNY

Jacek Dubiel

© Copyright
by Zakład Narodowy im. Ossolińskich
Wydawnictwo, Wrocław 1985

Printed in Poland

Zakład Narodowy imienia Ossolińskich — Wydawnictwo.
Wrocław, Oddział w Warszawie 1984 r.
Nakład 700 egzemplarzy.
Objętość: 20,70 ark. wyd.; 19,00 ark. druk.
Papier offset. Imp. IV kl. 70 g. for. 81×86.
Oddano do składania 25.01.85 r.
Podpisano do druku w styczniu 1986 r.
Druk ukończono w marcu 1986 r.
Drukarnia im. Rewolucji Październikowej,
Warszawa, ul. Mińska 65.
Zam. nr 431/12/85. Cena zł 250.—

SOMMAIRE

ETUDES

- Jacek Banaszkiewicz, *Die Mäusethurmsage — the Symbolism of Annihilation of an Evil Ruler* 5
- Jacek S. Matuszewski, *La signification des privilèges fiscaux de Louis de Hongrie en Pologne* 33
- Andrzej Wierzbicki, *L'anomalie du développement de la Pologne dans la pensée historique polonaise du XIXe siècle* 51
- Marek Andrzejewski, *Polnische Literatur über den deutsch-polnischen Propagandakampf in den Jahren 1918 - 1939* 83
- Jerzy Tomaszewski, *Belorussians in the Eyes of the Poles. 1918 - 1939* 101

TRAVAUX EN COURS

- Jacek Staszewski, *Le « Secret du roi » sans mystères* 123

DISCUSSIONS

- Stefan Kieniewicz, *Davies' God's Playground* 133
- Marian M. Drozdowski, Andrzej Garlicki, Stefan Kieniewicz, *The Contemporary History of Poland in the Cambridge Perspective* 151
- Jerzy Serczyk, *Friedrich der Große, nach neuen Maßstäben betrachtet. Einige Bemerkungen am Rande zweier Biographien* . . . 171

COMPTES RENDUS

- A Republic of Nobles. *Studies in Polish History to 1864*, ed. and transl. by J. K. Fedorowicz (E. Opaliński); *Urban Net in the Polish Lands* (J. M. Malecki); Hartmut Boockmann, *Der Deutsche Orden. Zwölf Kapitel aus seiner Geschichte* (K. Górski); Wac-

ław Uruszczak, La Diète générale de la Couronne du Royaume de Pologne dans les années 1506 - 1540 (H. Olszewski); Urszula Augustyniak, L'information et la propagande en Pologne sous Sigismond III (E. Opaliński); Mieczysław Gębarowicz, Les débuts de la peinture historique en Pologne (J. Tazbir); Zbigniew Wójcik, Jan Sobieski, 1629 - 1696 (J. Staszewski); Antanas Rukšá, Lithuanian-Polish Relations and the Beginning of Struggles (P. Łossowski); Cezary Chlebowski, The Fan. Monograph of the Home Army Special Organization for Diversionary Operations, September 1941 - March 1943 (E. C. Król); Jan Stanisław Bystron, Subjects I Have Been Advised Against, ed. by L. Stomma (J. Tazbir)	183
--	-----

NOTES	231
-----------------	-----

VIE SCIENTIFIQUE

Jasna Góra et le culte de la Sainte Vierge en Pologne aux XIV ^e - XVIII ^e s. (H. Rutkowski); L'Europe au temps de la délivrance de Vienne (W. Biliński, A. Karpiński); Small and Great Fatherland in Medieval Poland (J. Banaszkiwicz); Germany and Poland in the Middle Ages (J. Strzelczyk)	291
---	-----

NECROLOGIE

Bogusław Leśnodorski, 1914 - 1985 (S. Trawkowski)	301
---	-----

A PARAÎTRE DANS LE LII VOLUME :

- Roman Michałowski
Restauratio Poloniae dans l'idéologie dynastique de Gallus Anonymus
- Henryk Samsonowicz
Die Zünfte im mittelalterlichen Polen
- Stanisław Plaza
Changes in the Political System of the Polish Commonwealth after the Extinction of the Jagiellonian Dynasty
- Henryk Olszewski
The Political System and Political Thought in Poland During the Reign of Jan Sobieski
- Janusz Żarnowski
Le système de protection des minorités et la Pologne
- Henryk Bułhak
La médiation de la Pologne entre la Roumanie et l'U.R.S.S. dans l'affaire de la Signature de l'Accord de Moscou (1928 - 1929)
- Marian M. Drozdowski
The Attitude of Sikorski's Government to the Tragedy of the Polish Jews (1939 - 1944)

ACTA POLONIAE HISTORICA

You can order this periodical directly through the Polish Foreign Trade enterprise "Ars Polona", Krakowskie Przedmieście 7, 00-068 Warszawa P.O.B. 1001, **POLAND** or through the larger bookshops in your country i.a.:

- Globus Vertrieb Ausländischer Zeitschriften, Höchstädtplatz 3, A - 1200 Wien, **AUSTRIA**,
- Agence et Messageries de la Presse S.A., 1, rue de la Petite-Île, 1070 Bruxelles, **BELGIUM**,
- Helios, Literatur-Vertriebs GmbH, 1 Berlin 52, Eichborndamm 141 - 167, **BERLIN-WEST**,
- Polish Voice Publishing Co. Ltd., 1089 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1H5, **CANADA**,
- Rhodos, 36, Strandgade, DK - 1401 Copenhagen K, **DENMARK**,
- W.E. Saarbach GmbH, Postfach 10 16 10, 5 Köln 1, Follerstrasse 2, **FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY**,
- Rautatierkirjakauppa Oy, Kampinkatu 2, 00101 Helsinki, **FINLAND**,
- Librairie Polonaise à Paris, 123, Boulevard st Germain, 75006 Paris, **FRANCE**,
- EarlsCourt Publications Ltd., 129/130 Shepherd's Bush Centre, London W. 12, **GREAT BRITAIN**,
- Licosa Libreria Commissionaria Sansoni, Via Lamarmora 45, I 50121 Firenze, **ITALY**,
- Martinus Nijhoff Booksellers and Subscription Agents, P.O.B. 269, NL - 2501 AX The Hague, **THE NETHERLANDS**,
- Narvesens Literaturtjeneste, P.O.B. 6125, Oslo 6, **NORWAY**,
- Libreria Herder, 26, Calle de Balmes, Barcelona 7, **SPAIN**,
- AST International P.O.Box 12013, S - 10221 Stockholm, **SWEDEN**,
- Librairie Rousseau, 36, rue Jean-Jacques Rousseau, 1201 Genève, **SWITZERLAND**,
- European Publishers Representatives, Inc. 1103, 46th Avenue Long Island City, New York 11191, **USA**,
- Polish Publication Center, Imported Books and Magazines, 2917, N. Central Park Avenue, Chicago, Illinois 60618, **USA**.

Payment for ACTA POLONIAE HISTORICA can be also effected by a bank cheque or International Money Order if it is not contrary to local currency regulations. When ordering this periodical directly through "Ars Polona" please remit the sum due (in local currency) in accordance with the catalogue price of the periodical ordered, adding postage cost amounting to 5% for European countries and 10% for overseas countries (minimum postage no less than US \$ 1.00 or equivalent). The sum may be remitted through the local bank.

WARUNKI PRENUMERATY NA ROK 1985

Cena prenumeraty rocznej zł 500.—

Cena prenumeraty półrocznej zł 250.—

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa-Książka-Ruch”, Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto NBP XV Oddział w Warszawie, nr 1153-201045-139-11. Prenumerata ze zleceniem wysyłki za granicę pocztą zwykłą jest droższa od prenumeraty krajowej o 50% dla zlecających indywidualnych i o 100% dla zlecających instytucji i zakładów pracy.

Termin wpłacania prenumeraty na kraj (na ogólnie przyjętych warunkach) i za granicę:

— do dnia 10 listopada na I półrocze roku następnego oraz cały rok następny.

SPRZEDAŻ NUMERÓW BIEŻĄCYCH I ARCHIWALNYCH

w Księgarni Ośrodka Rozwoju Technicznego Wydawnictw Naukowych PAN. Adres: OR PAN, Pałac Kultury i Nauki, 00-901 Warszawa, konto PKO 1531-912 I Oddział Warszawa. www.rcin.org.pl